

SCHULDEN

Algemeen

1. Introductie

Bestaanskosten die de afbetaling van schulden betreffen kunnen niet worden aangemerkt als noodzakelijke kosten in de zin van de WWB. Hiervoor kan dan ook in principe geen bijstand worden verleend. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij er niet zondermeer aan deze regel dient te worden vastgehouden (artikel 13 lid 1 onder f WWB). Ook de jurisprudentie biedt de ruimte om in zeer bijzondere omstandigheden bijstand te verlenen voor het betalen of verminderen van een schuld. Van toepassing is dan artikel 49 WWB waarin vermeld staat dat er bijstand kan worden verleend in de vorm van borgtocht, indien een verzoek voor een saneringskrediet bij de Kredietbank Rotterdam is afgewezen wegens de beperkte mogelijkheden tot terugbetaling. Of indien zich zeer dringende redenen voordoen die een afwijking van de gegeven hoofdregel rechtvaardigen. Dit is een individuele beoordeling die ligt bij de gemeente.

2. Schuldsanering en schuldbemiddeling

Het voorgaande impliceert dat de WWB geen uitgebreide rol kan spelen in het kader van schuldsanering. Schuldsanering, het verstrekken van een lening waarmee alle schulden al dan niet middels een percentagevoorstel tegen finale kwijting worden voldaan, is een taak die vooral door gemeentelijke kredietbanken wordt vervuld. Met de Gemeentelijke Kredietbank Rotterdam (KBR) is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

Bij de gemeente zal middels een eerste gesprek worden beoordeeld of er een mogelijkheid is om belanghebbende te helpen bij de schulden, en of belanghebbende voldoende gemotiveerd is om aan zijn situatie iets te veranderen.

Na dit gesprek wordt er een inventarisatie gemaakt van de schulden en volgt er een stabilisatieperiode.

3. Stabilisatieperiode/budgetbeheer

In deze stabilisatieperiode wordt getracht de situatie stabiel te krijgen door afspraken te maken met betrekking tot betaling van de vaste lasten en mogen er geen nieuwe schulden gemaakt worden. De gemeente schrijft de schuldeisers aan met de mededeling dat belanghebbende een verzoek om schuldhulp heeft ingediend en verzoekt om verdere incasso procedures (tijdelijk) op te schorten.

Vervolgens volgt de beoordeling van de aflossingscapaciteit. Indien belanghebbende binnen 36 maanden al zijn schulden kan aflossen volgt er geen overdracht naar de KBR. Belanghebbende is dan in staat om een 100% regeling aan te bieden aan de schuldeisers. De klant kan dan zelf in contact treden met zijn schuldeisers en aangeven dat hij het volledig openstaande bedrag kan terugbetalen, waarbij de gemeente eventueel kan bemiddelen.

Ook kan de gemeente in dit geval besluiten dat verdere begeleiding toch noodzakelijk is en belanghebbende in budgetbeheer nemen. Indien belanghebbende dit weigert kan er verder geen hulp worden gegeven.

Het totale inkomen van belanghebbende inclusief alle toeslagen van de belastingdienst dienen dan aan de gemeente te worden overgemaakt (gecedeed). Belanghebbende heeft

dan in principe recht op het “vrij te laten bedrag”, dit staat gelijk aan 90% van de voor hem geldende bijstandsnorm. De gemeente draagt na ontvangst van de inkomsten zorg voor de betaling van alle vaste lasten en reserveert een bedrag voor de schuldeisers. Het restant van het bedrag wordt overgemaakt aan belanghebbende in de vorm van leefgeld. Als aanvullende voorwaarde kan het volgen van een budgetcursus worden verplicht.

4. Overdracht naar Kredietbank Rotterdam

Indien de aflossingscapaciteit van belanghebbende onvoldoende is om alle schulden binnen 36 maanden af te lossen volgt na de stabilisatiefase de overdracht naar de KBR. De gemeente verleent toestemming aan de KBR voor het overnemen van de schuldenregeling. belanghebbende ontvangt een kopie van deze toestemming. De KBR houdt de gemeente op de hoogte van de voortgang van de schuldenregeling en de gemeente blijft gedurende het gehele traject de contactpersoon van belanghebbende.

De KBR zal de verdere mogelijkheden voor de schuldhelpverlening bezien en zal in eerste instantie proberen om via een minnelijke regeling de schulden af te lossen. Deze minnelijke regeling houdt in dat er een voorstel zal worden gedaan aan de schuldeisers waarbij elke schuldeiser maar een percentage van het openstaand schuldbedrag kan krijgen. Belanghebbende dient dan gedurende 36 maanden geen nieuwe schulden te maken en te reserveren voor de schuldeisers. Deze reservering gaat dan via de KBR. In sommige gevallen is dan ook budgetbeheer noodzakelijk. Dit gedeelte blijft dan als taak van de gemeente bestaan die het reserveringsbedrag overmaakt aan de KBR.

Indien de schuldeisers niet akkoord gaan met een uitgestelde betaling op de schuld, kan er ook een voorstel vanuit de KBR worden gedaan met een saneringskrediet. In dat geval neemt de KBR alle schulden over, doet een voorstel aan de schuldeisers en betaalt tegen finale kwijting alle schulden. Belanghebbende heeft dan nog maar één schuldeiser namelijk de KBR.

Ook kan een gedeelte van de schuldeisers akkoord gaan met het voorstel en één of meerdere schuldeisers niet. Er kan dan door de KBR een verzoek bij de rechtbank worden gedaan voor een dwangakkoord. De rechtbank bepaald dat de schuldeiser die niet akkoord gaat, akkoord moet gaan met het voorstel.

Indien teveel schuldeisers niet akkoord gaan of er is te weinig afloscapaciteit dan kan belanghebbende nog proberen om toegelaten te worden tot de WSNP (Wet Sanering Natuurlijke Personen).

5. WSNP

Met ingang van 1 december 1998 is de Wet schuldsanering natuurlijke personen in werking getreden, door middel van een wijziging van de Faillissementswet. Deze wet biedt schuldenaren een ruimer perspectief en is bedoeld voor alle natuurlijke personen. Dit zijn particulieren, maar ook zelfstandige ondernemers en zzp'ers die hun beroep of bedrijf zijn gestaakt.

De thans met de WSNP ingevoerde wettelijke schuldsanering is ondermeer bedoeld als stok achter de deur en moet ertoe leiden dat meer minnelijke akkoorden worden gesloten. Komt er geen minnelijk akkoord tot stand, dan kan de schuldenaar vervolgens een beroep doen op de wettelijke regeling. Instemming van de schuldeisers is niet nodig. De rechtbank beslist over de toegang tot de regeling.

Het college van burgemeester en wethouders geven een speciale (WSNP) verklaring af waarin onder meer het minnelijk traject, draagkracht en vermogenssituatie staan beschreven. Hiermee wordt gegarandeerd dat dit minnelijk traject ook daadwerkelijk is doorlopen. Het afgeven van deze verklaring is voor alsnog gemandateerd aan de KBR. De gemeente ontvangt deze WSNP verklaring van de KBR, waarin staat dat het minnelijke traject om de schulden te regelen niet gelukt is. De gemeente neemt contact op met belanghebbende voor het tekenen van deze verklaring en geeft voorlichting over de verdere gang van zaken. De verklaring samen met een eigen verklaring omtrent de ontstaansgeschiedenis van de schuld en motivatie om toegelaten te worden tot de WSNP dient belanghebbende in te leveren bij de Rechtbank. De rechter beoordeelt dan de toelating

6. Aflossingsperiode

Gedurende een periode van doorgaans drie jaar lost belanghebbende gedeeltelijk af, waarna hij weer begint met een schone lei. De schone lei houdt in dat de incasso van de schuld na het vervolgtraject niet meer kan worden afgedwongen, aangezien volgens de wet een natuurlijke verbintenis resteert. Deze situatie is vergelijkbaar met de finale kwijting met de minnelijke regeling, zij het dat de schuldeisers bij de finale kwijting de overeenkomst vrijwillig aangaat en volgens het vervolgtraject daartoe kan worden gedwongen. De schone lei is dus anders dan de situatie na opheffen van een faillissement. Dan is immers de (rest)schuld weer invorderbaar.

Alleen wanneer de minnelijke regeling niet slaagt, en de betrokkene daarvan een schriftelijke verklaring kan overleggen bij de rechtbank, start het vervolgtraject met de aanwijzing van een bewindvoerder. Omdat bij de wettelijke schuldsanering uit de boedel een salaris aan de bewindvoerder wordt toegekend, blijft voor de schuldeisers uiteindelijk minder over dan bij een minnelijk akkoord. Het ligt daarom voor de hand, dat zij eerder een minnelijke regeling aanvaarden.

7. Kosten bewindvoerder

In sommige gevallen zijn de baten, dus de opbrengsten vanuit de reservering voor de schuldeisers onvoldoende om de kosten voor de bewindvoerder te voldoen. Afhankelijk van de hoogte van het inkomen en de soort bewindvoerder kan er een beroep op bijzondere bijstand worden gedaan.

8. Slotuitdeling

Na afloop van de WSNP, indien belanghebbende de gehele periode met goed gevolg heeft doorlopen, volgt er een slotuitdeling. Dit is na 3 jaar na het moment van eerste toelating. Alle schuldeisers worden aangeschreven en gemeld wordt dat de WSNP is beëindigd. Het bedrag wat belanghebbende tot dat moment heeft gereserveerd wordt door de bewindvoerder verdeeld over de schuldeisers. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen preferente en concurrente schuldeisers (preferente schuldeisers wordt met voorrang op de schuld afgelost). Alle schuldeisers krijgen maar een percentage van het openstaande bedrag.

9. Niet nakomen van gemaakte afspraken

Als tijdens het schuldsaneringstraject er nieuwe schulden worden gemaakt, of er is sprake van enige vorm van frauduleus handelen, wordt het traject beëindigd. Dit is ook het geval indien gemaakte afspraken niet nagekomen worden.

Wordt belanghebbende niet toegelaten tot de WSNP door eigen toedoen, dan mag er gedurende de komende 10 jaar geen beroep meer worden gedaan op de WSNP. Dit geldt ook bij beëindiging van de minnelijke regeling.

Bepalingen WWB

Artikel 13 lid 1 onder f WWB

Artikel 49 WWB

Trefwoorden

Aflossingsperiode

Budgetbeheer

Kredietbank Rotterdam (KBR)

Schone lei

Schulden

Schuldbemiddeling

Schuldsanering

Slotuitdeling

Stabilisatieperiode

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)